

АНА ТІЛІ

Ғалим Тазабаев

1990 жылғы
наурыздың 22-сінен
бастап шығады

Медианарық сырын меңгерген маман еді

Қыдырәлі Қойтайдың есімі қазақ журналистикасына етене таныс. Ол «Ана тілі» газеті мен «Ақиқат» журналында жемісті қызмет істеді. Аға буын ретінде жас ұрпаққа журналистиканың қыр-сырын үйретті. Қашан көрсең, ақжарылқап көңілмен жүретін Қыдырәлі Исалыұлы тоқсаныншы жылдары нарықтық қатынас өмірімізге дендеп енгенде, «Бас қатырғыш» атты газет шығарды. Оқырман қауым «Бас қатырғыштан» сөзжұмбақ, крассворд пен сканвордтардың түйінін шешті. Басқа басылымдарда да аталған жанрды дамытуға бастамашы болды. Қыдырәлі Исалыұлы сондай-ақ, балаларға арналған «Алақай-Балақай» журналын да шығарды. Медианарықтың қыр-сырын ерте меңгерген Қыдырәлі аға осылай журналистикада өз жолын қалыптастырып кетті.

Баспасөздің белгілі майталманы өмірден өтсе де, жарқын бейнесі әріптестерінің жүрегінде ұзақ сақталады. Жатқан жеріңіз жарық болсын!

РЕДАКЦИЯДАН: «Қазақ газеттері» ЖШС-іне қарасты басылымдар ұжымы Қыдырәлі Қойтайдың отбасына, туған-туыстарына қайғырып, көңіл айтады.

КӨҢІЛ ДАРХАН, ПЕЙІЛІ КЕҢ БОЛАТЫН

Бертінде бір серіктестіктегі «Ақиқат» ұлттық қоғамдық-саяси журналын белгілі қаламгер, саясаттанушы-ғалым Жұмабек Кенжалин басқарып тұрғанда, Қыдекеңмен біраз жыл бір редакцияда қызметтес те болдық. Ағамыз соның алдында ғана астанамыз Арқаға көшірілгенде, «Егемен Қазақстан» газетінің редакциясымен бірге сол жаққа кетіп, сондағы елдің бас газетінің редакциясында да біраз уақыт қызмет етіпті. Енді мұндағы біз: «Өй, Қыдеке, өзгелері сол жаққа бара алмай жүрсе, сіздің бұныңыз қалай?!» – деп таңырқай қалсақ, ол біртүрлі ыңғайсызданғандай болып: «Осы жақты кимадым ғой!.. Алматымды қайта-қайта сағына бердім!..» – деген еді-ау. Қыдыкең өзінің өнерлілігін, шығармашылықтағы шеберлігін осы бір жылдарда «Ақиқат» журналында тағы да әр қырынан көрсетіп, оқырмандары

көп, елдің әр қиырына, шалғайдағы әр облыс, әр қала, әр аудан, ауылдарға дейін баратын, көбінесе ұстаздар, студенттер, оқушылар, карапайым тұрғындар жергілікті кітапханалардан алып оқитын, әрі зиялылығы, берер тәрбиесі, өнегесі мол басылымды өзінің беттерінде шығып жатқан әртүрлі жанрлардағы материалдардың табиғатына сәйкес, ажарландырып, жұтындырып, осыншама құлпыртып шығаруға бар күш-жігерін жұмсағандығына осы жүрген біздің өзіміз де, сол кездегі оқырмандарымыз да, басшыларымыз да куәгер еді.

«Қазақ газеттерін» белгілі жазушы, талантты журналист, ұзақ жылдар бойына «Ана тілі» ұлт апталық газетін үлкен шеберлікпен басқарған қазақ баспасөзінің кара нары Мереке Құлкенов басқарып отырған кезде, серіктестікке қарасты газет-журналдардың редакцияларында шығармашылық мәселесіне ерекше мән берілді. Жазбасқа, сол қызу шығармашылық үдесінен шықпасыңа да болмайтын! Редакциямызда әрбір жаңа сандарымыз шыққан сайын, ілездеме де уақытылы өткізіліп тұратын. Кейінгі жылдары көп редакциялар уақыт үнемдейміз деп, сәл ұмытыңқырап кетіп, атақты Шераған, Шерхан Мұртаза ағамыз айтқандай, «Бір кем дүниеге» ұрынып қалып жүргендіктері болмаса, жалпы ілездеме деген өз шығармашылық ортасына, өз оқырмандары мен өз басылымдарының келешегіне бейжай қарай алмайтын кез келген мерзімдік басылымның да нағыз бір жанды жері еді ғой! Сондай лездемелерде Қыдекең өзінің журналистикадағы бай іс-тәжірибесін, әрі көп білетіндігін, әрі өзі қызмет етіп, талайдан бері бір пұшпағын илесіп жүрген басылымына деген бір үлкен жанашырлығын танытып, үнемі сөз сөйлеп, өзгелермен бірге, өзіміздің де талайғы материалдарымыздың әрбір жылт етіп, көзге түсе қалғандай жақсылықтарын одан сайын жарқырата көрсетіп, сені де ынталандырып, жігерінді жани түскендей болатындықтары ше?! Сондайда Қыдекеңнің әлгіндей шабыттана айтқан сөздерін төрде отырған Жүкең де, осы басылымды ұзақ жылдар бойына басқарып, сол Жүкең мен Қыдекеңнің өздеріне де ұлағатты ұстаз-тәлімгер бола білген Сарбас аға Ақтаев та бөлмей, ұйып тындамайтын ба еді?! Ал, редакциямыздың қызметкері Айгүл сондағы оның аузынан шыққан әрбір сөзді де қалдырмай, хаттап, мұқият жазып отыратын.

Қыдекең кезінде университетте Жүрекеңмен қатарлас оқып, бұрын да бір басылымдарда бірге қызметтес болғасын ба екен, екеуі үнемі әңгімелері жарасып, аралас-құраластықтары да бір сейілмеген еді. Қыдекең зейнетке де өзінің «Ақиқатында» қызмет жасап жүргенде шықты. Оның өзі: «Мен оқушыларға, студенттерге, жалпы жастар тәрбиесіне арналған біраз шағын газет-журналдардың бастарын біріктірген бір серіктестік құрып едім. Маған енді сондағы жұмыс та жетеді ғой», – деп, үлкен ризашылықпен кетіп, бертінге дейін редакциямызға келіп-кетіп, хал-жай сұрасып та жүрген еді. Қадірменді Қыдырәлі ағаның жаны жәннатта, топырағы торқа болсын деймін!

Серікқали Хасан